

BLENDOW

LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

Driftsavbrott i trygghetslarm ger rätt utesluta anbudsgivare

Publicerad

22 FEB 2022

Kammarrätten anser att en upphandlare har gjort sannolikt att en anbudsgivare i en upphandling av trygghetslarm gjort sig skyldig till ett sådant allvarligt fel i yrkesutövningen att det fanns skäl att utesluta bolaget. Allvarliga driftstörningar och avbrott i bolagets larmcentral har drabbat omsorgstagare.

Adda Inköpscentral AB som är ett bolag inom Sveriges kommuner och regioner genomför upphandlingarna Trygghetslarm och larmmottagning 2019 och Trygghetskapande teknik 2018. Upphandlingarna genomförs som öppet förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU. Tunstall AB har lämnat anbud i upphandlingarna men Adda har uteslutit Tunstall från att delta i upphandlingarna med hänvisning till 13 kap. 3 § 3, 8 a) och 8 b) LOU. Adda har beslutat att anta andra anbudsgivares anbud.

Addas motivering var att Tunstall haft för långa svarstider i strid med ramavtalets villkor, att Tunstall inte lämnat ut statistik till kommunerna och att Tunstall ingått förlikningsavtal med kommunerna i strid med villkoren i ramavtalet.

Tunstall yrkade att upphandlingarna inte får avslutas förrän rättelse har gjorts på så sätt att Adda vid ny prövning inte utesluter Tunstall från att delta i upphandlingarna. Förvaltningsrätten i Stockholm ansåg det utrett att Tunstall haft för långa svarstider i sin larmcentral i förhållande till ramavtalets villkor. Av förfrågningsunderlaget, som utgör en avtalshandling i det aktuella ramavtalet, framgår att medelsvarstiden för larm i larmcentralen ska understiga 30 sekunder och att samma svarstid aldrig får överstiga 2 minuter. Av Tunstalls rapporter framgår att störningarna i larmcentralen varit omfattande.

Enligt förvaltningsrätten är det mycket oroande att Tunstalls larmcentral under åtminstone två månader haft så stora driftstörningar att ramavtalets krav på medelsvarstider inte kunnat uppfyllas för majoriteten av kommunerna.

Adda hade därmed gjort sannolikt att Tunstall gjort sig skyldig till allvarliga fel i yrkesutövningen. Förvaltningsrätten fann således att det har funnits skäl för att utesluta Tunstall med stöd av 13 kap. 3 § 3 LOU.

Frågan är då om Tunstall visat att bolaget ska undantas från uteslutning, i enlighet med 13 kap. 5 § LOU, med anledning av de efterlevnadsåtgärder som bolaget har vidtagit. Det ansåg inte domstolen.

Kammarrätten i Stockholm instämmer i förvaltningsrättens bedömning. Detta innebär att Adda har gjort sannolikt att bolaget gjort sig skyldig till ett sådant allvarligt fel i yrkesutövningen som avses i 13 kap. 3 § 3 LOU. Det fanns alltså skäl för Adda att inte pröva bolagets anbud på denna uteslutningsgrund.

Även om det har skett ett allvarligt fel i yrkesutövningen finns det möjlighet för leverantören till så kallad självsanering enligt 13 kap. 5 § LOU, det vill säga en möjlighet för leverantören att visa att den är tillförlitlig och därigenom undgå uteslutning. Leverantören kan enligt bestämmelsens första stycke visa att den är tillförlitlig genom att ersätta eller åta sig att ersätta skador som orsakats av missförhållandet, genom att klargöra förhållanden och omständigheter på ett uttömmande sätt via aktivt samarbete med myndigheter, samt genom att vidta konkreta tekniska, organisatoriska och personalmässiga åtgärder som är ägnade att förhindra missförhållanden.

Dessa åtgärder ska enligt bestämmelsens andra stycke bedömas med beaktande av missförhållandets allvar och de särskilda omständigheterna kring dessa.

Bolaget har i kammarrätten kommit in med förlikningsavtal tillsammans med fakturor och kreditnotor avseende ett antal kommuner. Detta underlag kan ha betydelse för frågan om det finns skäl att undanta bolaget för uteslutning och kan också beaktas av kammarrätten.

En grundläggande förutsättning är att de självsanerande åtgärderna enligt 13 kap. 5 § LOU har vidtagits innan tidpunkten för beslutet om uteslutning. Ett inte oväsentligt antal av de förlikningsavtal som bolaget lämnat in har emellertid ingåtts efter det att beslutet om uteslutning fattats och de kan därför inte medföra ett återinträde. Dessutom har kommunerna enligt ramavtalet haft rätt till ersättning vid avtalsbrott.

Att ersättning utgår på grund av ett avtalsbrott i enlighet med aktuellt avtal kan inte ensamt leda till att förutsättningarna om självsanering i fråga om ersättning eller åtagande om ersättning är uppfyllt. Till detta kommer att bolaget endast träffat förlikningsavtal med drygt hälften av de kommuner som omfattades av det tidigare ramavtalet. Underlaget visar alltså endast att ersättning har utgått till vissa kunder.

Enligt kammarrättens bedömning går det sammantaget inte att utläsa av underlagen att kommunerna har kompenserats på ett sådant sätt att bolaget härigenom har visat på tillförlitlighet i professionellt avseende i förhållanden till inträffade missförhållanden. Redan av den anledningen har bolaget inte visat att de kan undantas från uteslutning från de aktuella upphandlingarna. Det innebär att samtliga rekvisit i 13 kap. 5 § LOU inte är uppfyllda vilket krävs för att kunna undantas från uteslutning.

Sammanfattningsvis har Adda alltså haft fog för att utesluta bolaget från upphandlingarna och överklagandet ska därför avslås.

Mikael Kindbom

Instans: Kammarrätterna

Rättsområden: [Offentlig upphandling](#), [Hälso- och sjukvårdsrätt](#), [Köprätt](#), [Konkurrensrätt](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter